

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО
Факультет економіки та бізнесу
Кафедра «Бізнес-консалтинг та міжнародний туризм»

ПОГОДЖЕНО

Гарант ОПП
к.е.н., доцент Почерніна Н.В.
« 20 » 11 2019

ЗАТВЕРДЖЕНО

В.о зав. кафедри
д.е.н., професор С.В. Кальченко
« 20 » 11 2019

ПРОГРАМА НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВО - СИЛАБУС

З дисципліни «Мікроекономіка» (обов'язкова)
Для спеціальності 051 «Економіка» за ОПП «Економіка»
Форма навчання: денна
Кількість кредитів: 6
Курс: 3
Семестр: 5
Змістовних модулів (підсумкових модульних контролів): 2
СРС: 130 годин
Форма контролю: екзамен
Загальна кількість годин: 180 годин

2019 – 2020 н.р.

«Мікроекономіка». Силабус для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» факультету економіки та бізнесу, спеціальності 051 «Економіка». – Мелітополь : ТДАТУ імені Дмитра Моторного, 2019. – 8 с.

Силабус складений на підставі «Положення про програму навчання здобувачів вищої освіти – силабус» Мелітополь: ТДАТУ, 2019. – 16с. та Програми навчальної дисципліни «Мікроекономіка» підготовки здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» спеціальності 051 «Економіка». – Мелітополь, 2019. – 15 с.

Розробник (и): Васильченко О.О., ст. викладач

Рецензент: Тебенко В.М., к.е.н., доцент

Силабус затверджений на засіданні кафедри бізнес-консалтингу та міжнародного туризму

Протокол № 6 від «20» 11 2019 року

В.о. завідувача кафедри бізнес-консалтингу та міжнародного туризму

д.е.н, проф. С.В.Кальченко

Схвалено методичною комісією факультету економіки та бізнесу

Протокол № 5 від «10» 12 2019 року

Голова, доц. А.А. Костякова

1. Анотація курсу та Веб-сайт його розміщення	
Назва дисципліни	Мікроекономіка
Статус дисципліни	Обов'язкова
2. Інформація про викладача	
Викладач (і)	Васильченко Олена Олегівна, ст. викладач кафедри БКМТ http://feb.tsatu.edu.ua/teacher/vasylchenko-olena-olegivna/
E-mail викладача	elenavasylchenko@tsatu.edu.ua
Веб-сайт курсу	http://nip.tsatu.edu.ua/course/view.php?id=96 (доступ через особистий логін і пароль для навчально-інформаційного порталу ТДАТУ)
<p>Майбутньому фахівцю доцільно вивчати дану навчальну дисципліну, оскільки її вивчення передбачає опанування знаннями та вміннями, достатніми для забезпечення формування відповідного уявлення про те, що успіх будь-якої підприємницької діяльності залежить не тільки від наявності стартового капіталу і підприємницького хисту, а й від знання закономірностей функціонування мікросистеми.</p>	
3. Мета викладання дисципліни	
<p>Метою викладання дисципліни «Мікроекономіка» є формування ринково орієнтованого економічного світогляду і знань щодо методів прийняття оптимальних господарських рішень за наявних обмежених ресурсів та альтернативних можливостей їх використання.</p>	
4. Завдання вивчення дисципліни	
<ul style="list-style-type: none"> - надання знань про базові положення мікроекономічної теорії; - підготовка до вивчення прикладних дисциплін, що базуються на мікроекономічній теорії; - поглиблене вивчення всіх положень діючих економічних законів та механізм застосування їх в практичній діяльності; - набуття студентами навичок і вмінь ефективного застосування мікроекономічного аналізу для забезпечення прийняття відповідних економічних рішень на рівні господарюючих суб'єктів; - формування навичок прийняття управлінських рішень та складання фінансових документів 	
5. Результати навчання – компетентності (з урахуванням soft skills)	
Знання	<ul style="list-style-type: none"> - предмет, систему об'єктивно існуючих законів та економічних категорій; - систему принципів раціональної поведінки суб'єктів ринку; - теорію прийняття мотивованих рішень виробниками та споживачами, враховуючи вимоги економічних законів; - способи застосування аналітичного та графічного аналізу; - основи аналізу і взаємодії попиту та пропозиції; - як формується споживчий вибір на ринку; - як фірма визначає кількісний та якісний склад ресурсів для виробництва певного обсягу виробництва; - як фірма визначає обсяг продукції та ціну на неї залежно від ринкової структури.
Уміння	<ul style="list-style-type: none"> - РН3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікроекономіки. - РН4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем - РН21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів
комунікація	<ul style="list-style-type: none"> - РН15. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.
soft skills	<ul style="list-style-type: none"> - РН25. Вміти працювати як самостійно, так і в команді. - здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів); - цінування та повага різноманітності та мультикультурності; - здатність до адаптації та дії в новій ситуації; - підвищення економічної культури та ерудиції фахівців;

- оволодіння науковими ідеями та практичними здобутками в цій сфері.							
Після успішного проходження курсу здобувач вищої освіти володітиме наступними компетентностями:							
<ul style="list-style-type: none"> - ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері економіки та у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки. - ЗКЗ. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу - СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікрорівні - СК 3. Розуміння особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки - СК 4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати - СК 11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію - СК 12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення - СК 14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків 							
6. Пререквізити							
Дисципліни, що передують вивченню даної дисципліни			- економічна теорія, вища математика, економетрія, економіка				
7. Постреквізити							
Дисципліни, які спираються на вивчення даної дисципліни			КР з мікроекономіки, Економічна діагностика, Аналіз галузевих ринків, Маркетинг, Історія економіки та економічної думки, Економічний ризик та методи його оцінювання				
8. Структура курсу							
Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				балів
			Годин				
			лк	лаб.	пр.	СРС	
Змістовий модуль 1 Теорії фірми та поведінки споживача							
1	Лекція 1	Теорія граничної корисності та поведінки споживача. Ординалістська теорія поведінки споживача	2	-	-	-	0,6
	Практичне заняття 1	Теорія граничної корисності та поведінки споживача	-	-	2	-	1,6
	Практичне заняття 2	Ординалістська теорія поведінки споживача	-	-	2	-	1,6
	Самостійна робота	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	18	2
2	Лекція 2	Аналіз поведінки споживача	2	-	-	-	0,8
	Практичне заняття 3	Аналіз поведінки споживача	-	-	2	-	1,6
	Самостійна робота	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	10	2
3	Лекція 3	Попит, пропозиція, їх взаємовідносини	2	-	-	-	0,8
	Практичні заняття 4-5	Попит, пропозиція, їх взаємовідносини	-	-	4	-	3,2

	Самостійна робота	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	20	2
4	Лекція 4	Варіації факторів виробництва та оптимум товаровиробника	2	-	-	-	0,8
	Практичне заняття 6	Варіації факторів виробництва та оптимум товаровиробника	-	-	2	-	1,6
	Самостійна робота	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	18	2
5	Лекція 5	Витрати виробництва	2	-	-	-	0,8
	Практичне заняття 7	Витрати виробництва	-	-	4	-	1,6
	Самостійна робота	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	10	2
6,7	ПМК 1	Підсумковий контроль за змістовий модуль 1	-	-	-	-	10
Всього за змістовий модуль 1 – 102 год.			10	-	16	76	35
Змістовий модуль 2 <i>Різноманітність ринкових структур, ринок факторів виробництва та держава в мікроекономічному аспекті</i>							
8	Практичне заняття 8	Ринок досконалої конкуренції		-	2	-	1,5
	Лекція 6	Ринок досконалої конкуренції	2				
9	Лекція 7	Монопольний ринок	2	-	-	-	0,6
	Практичні заняття 10-11	Монопольний ринок	-	-	4	-	1,5
	Самостійна робота	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	12	2
10	Лекція 8	Олігополія та монополістична конкуренція	2	-	-	-	0,6
	Практичне заняття 12	Олігополія та монополістична конкуренція	-	-	2	-	3,0
	Самостійна робота	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	12	2
11	Лекція 9	Олігополія та монополістична конкуренція	2	-	-	-	0,6
	Практичні заняття 13-14	Олігополія та монополістична конкуренція	-	-	4	-	1,5
	Самостійна робота	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	10	2
12	Лекція 10	Ринки факторів виробництва	2	-	-	-	0,6
	Практичне заняття 15	Ринки факторів виробництва	-	-	2	-	3,0
	Самостійна робота	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	10	2
13-14	Самостійна робота	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	10	2
	ПМК 2	Підсумковий контроль за змістовий модуль 2	-	-	-	-	10
Всього за змістовий модуль 2 – 78 год.			10	-	14	54	35
Екзамен			-	-	-	-	30

<i>Всього з навчальної дисципліни – 180 год.</i>		20	30	130	100
9. Методи та форми навчання					
<p>Форми навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ за рівнем взаємодії здобувача вищої освіти з викладачем: індивідуальне, групове, колективне; ✓ за місцем проведення занять: аудиторне, поза аудиторне. <p>Методи навчання:</p> <p>За організацією пізнавальної діяльності: словесні (лекції), практичні (задачі, вправи, розрахункові завдання);</p> <p>За видами занять: лекції (лекція-візуалізація, проблемна лекція); практичні заняття (індивідуальні та групові вправи, робота в малих групах);</p> <p>За мотивацією навчально-пізнавальної діяльності (ситуація звернення до життєвого досвіду студентів та викладача, заохочення);</p> <p>За контролем ефективності навчально-пізнавальної діяльності (самоконтроль через виконання тестів та завдань на навчально-інформаційному порталі, індивідуальне опитування, фронтальне опитування, ПМК);</p> <p>За формою стимулювання пошукової та дослідницької діяльності (тематичні дискусії, завдання щодо використання мережі Інтернет, презентації, групові та/або індивідуальні проекти, моделі різних форматів професійних ситуацій, розгляд проблемних питань, мозкові атаки).</p>					
10. Політика курсу					
<p>Відвідування занять є важливою складовою навчання. За пропуски занять без поважної причини здобувач вищої освіти буде не атестований з даної дисципліни. Усі пропущені заняття мають бути відпрацьовані.</p> <p>Дозволяється вільне відвідування лекцій здобувачам за індивідуальним графіком навчання.</p> <p>Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.</p> <p>Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.</p> <p>Під час виконання письмових тестових завдань недопустимо порушення академічної доброчесності.</p> <p>Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників навчального процесу, дотримуватися дисципліни, дбайливо ставитись до обладнання та книжкового фонду ТДАТУ, виконувати графік навчального процесу</p>					
11. Система оцінювання курсу					
<p>Щотижнево – бали за роботу на практичних заняттях; в межах кожної теми – бали за самостійну роботу; по завершенню змістовного модуля – бали за ПМК; по завершенню семестру – бали за іспит. Результати поточного та підсумково-модульного контролю формують узагальнену оцінку в балах за накопичувальним принципом</p>					
<p>Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання знань студентів ТДАТУ» за 100-бальною шкалою</p> <p style="text-align: center;">Критерії оцінювання</p>					
Практичні заняття	Частка вірно виконаних завдань				
Самостійна робота (СРС)	Студент опрацьовує питання та виконує завдання, що призначені для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування на НПП ТДАТУ (дві спроби – середній результат)				
Підсумково-модульний контроль (ПМК I,II)	<p>Відбувається у вигляді тестових завдань та письмових робіт в кінці вивчення змістовних модулів.</p> <p>Підчас модульного контролю оцінюються такі компоненти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Кількість вірних відповідей ✓ Якість подачі інформації ✓ Самостійність. 				
12. Інформаційний пакет по дисципліні					
Рекомендована література					

1. Базилінська О.Я. Мікроекономіка : навчальний посібник / За ред. О.Я. Базилінської. Вид-ня 2-ге, перероб. та доп. – К : «Центр навчальної літератури», 2005 – 352 с.
2. Макаренко П.М. Мікроекономіка : навчальний посібник / П.М. Макаренко, Т.В. Попова, О.О. Васильченко. – Мелітополь : «Люкс», 2013. – 432 с.
3. Макаренко П.М. Мікроекономіка : збірник тестових завдань : навчальний посібник / П.М. Макаренко, Т.В. Попова, О.О. Васильченко. – Мелітополь: «Люкс», 2014. – 432 с.
4. Макаренко П.М. Мікроекономіка. Практикум : навчальний посібник / П.М. Макаренко, Т.В. Попова, О.О. Васильченко. – Мелітополь : Видавничо-поліграфічний центр «Люкс», 2018. – 457 с.
5. Мікроекономіка : підручник / За ред. В. Д. Базилевича. Вид-ня 2-ге, перероб. та доп. – Київ : «Знання», 2008. – 679 с.

Інформаційні ресурси

1. Навчально-інформаційний портал ТДАТУ <http://nip.tsatu.edu.ua>
2. Наукова бібліотека ТДАТУ <http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/>
3. Методичний кабінет кафедри бізнес-консалтингу та міжнародного туризму
4. Internet.